

ОТЧЕТ

за дейността на Националната академична мрежа на БАН за 2018 г.

През отчетния период в различните региони на страната, следвайки **главната цел на Националната академична мрежа** и в зависимост от специфичните условия на регионите, дейностите на Регионалните академични центрове се осъществяваха при тясното взаимодействие на **научни институти на БАН с общински и областни структури, университети на територията на региона, бизнес и индустрия, музеи, училища, читалища.**

През 2018 година бяха подписани Меморандуми за сътрудничество между Българска академия на науките и общините Пловдив, Монтана и Сливен, с които се продължава сътрудничеството, заложено в предишните Меморандуми, подписани през 2013 г.



Фото 1 Подписване на меморандум за сътрудничество между Българската академия на науките и Община Пловдив

Със съдействието на **Регионалния академичен център – Сливен** учени от Института по горите към БАН изследваха причините за заболяването на Стария бряст – символ на град Сливен и Европейско дърво на годината за 2014 г. Резултатите от изследването бяха представени пред ръководството на общината и обществеността на град Сливен от академик Александър Александров. По инициатива на БАН бяха подарени на община Сливен четири броя устойчиви на болести фиданки бряст за засаждане в града.

С активното участие на регионалните академични центрове се проведе **Ден на водородното гориво** и тест драйв с водороден автомобил в Стара Загора и Благоевград. Официални гости на форума бяха проф. дн Дария Владикова – председател на Българската асоциация „Водород, горивни елементи и съхранение на енергия“ и учени от Института по електрохимия и енергийни системи „Акад. Евгени Будевски“ към БАН.

Регионалният академичен център – Русе организира в община Иваново среща, на която акад. Ячко Иванов представи „Възгледи за национални цели и приоритети за устойчиво развитие на България“. На представянето присъстваха кметът, зам.-кметовете и секретарят на община Иваново, членове на общинския съвет, служители на общинската администрация и граждани. По молба ръководството на община Иваново акад. Иванов подготви експертиза относно активирало се свлачищно образувание в с. Пиргово, засягащо опасно прилежащите повече от 10 жилищни имота с реален риск същите да бъдат унищожени или да се превърнат в опасни за обитаване. Изготвената експертиза би послужила в предстоящото прединвестиционно проучване и последващото проектиране на укрепването на свлачищния масив.

В рамките на посещението на акад. Ячко Иванов в Русе пред ученици и преподаватели от ПГСАГ „П. Пенев“ беше изнесена лекция на тема „Състояние и проблеми при изпълнение на Наредба 2/2017 при управление на строителни отпадъци и влагане на рециклирани строителни материали“. Представената актуална информация насочи професионалния интерес на присъстващите към ефективното използване на рециклираните строителни материали и целесъобразната им употреба в последващ строителен процес.

Регионалният академичен център – Казанлък, съвместно с областна администрация, РИО, общините от област Стара Загора и професионалните гимназии от областта, осъществяваше координация на дейността по подобряване на професионалното обучение в област Стара Загора и организираше срещи-дискусии на тема „Професионалното образование – актуално състояние, роля на заинтересованите страни, възможности, подкрепа“ с участие на общините, бизнеса, професионалните гимназии.

Съвместно с УчИ-БАН, Институтът по математика и информатика – БАН, РУО Стара Загора и други партньори беше проведено обучение на учители по математика и информатика от област **Стара Загора**. Регионалният академичен център Габрово оказва съдействие при подготовката и участието на колективи от Национална априловска гимназия – Габрово в сесията на ученическия институт на БАН за 2018 г.

Успешен модел за сътрудничество между общински и областни структури (музеи, читалища), научни институти и подразделения на БАН е **Регионалният академичен център Монтана**. Съвместно с Института по балканистика с център по тракология – БАН се проведе Ден на българската наука в Монтана, посветен на Европейската година на културното наследство. Съпътстващо мероприятие беше научната конференция „Българският северозапад в културно-историческото многообразие на обединена Европа“ с акцент върху приноса на българския Северозапад в културно-историческото многообразие на обединена Европа. Якимовското съкровище, Долнодунавските крепости, Чипровският килим, Йордан Радичков, духовата музика са само част от най-разпознаваемите знаци за Българския Северозапад, които го поставят на картата на обединена Европа. Акад. Ячко Иванов направи дарение, книги на професионалните гимназии, градската библиотека и окръжния архив.

Регионалният академичен център – Пловдив, със съдействието на община Пловдив и Българска академия на науките, организира и проведе Бизнес форум „Индустрията в Пловдивския регион, базирана на наука, иновации и образование“, в който участваха председателят на БАН акад. Ревалски, кметът на община Пловдив Иван Тотев, ръководителите на филиалите на БАН в Пловдив, ректори на Пловдивски университети и директори на елитни професионални гимназии, както и управители на водещи фирми от региона. Лектори от страна на академичната общност и университетите бяха: проф. Гарабед Минасян – член на Консултативния съвет на Националната академична мрежа, проф. Вълчо Николов – Директор на Технически университет – София, филиал Пловдив, проф. Гриша Спасов – Декан на факултета по Електроника и автоматизация в Техническият университет София – филиал Пловдив. Презентации по време на форума направиха представители на общинските структури и бизнеса: Стефан Стоянов – зам.-кмет на Община Пловдив и инж. Пламен Панчев – управител на клъстер „Тракия икономическа зона“. Докладите, представени на форума, бяха посветени на перспективите и актуалните проблеми на средното, средно професионално и висше образование у нас, връзката на висшето образование с науката и индустрията, на формите на взаимодействие между фирмите и ВУЗ с институтите на Българската академия на науките.



Бизнес форум „Индустрията в Пловдивския регион, базирана на наука, иновации и образование“

Регионалният академичен център – Бургас, съвместно с Областна администрация – Бургас, Община Бургас и Черноморски институт, организира и проведе Национална конференция на тема „Общ дневен ред за Черно море“. По време на форума беше представена концепция за създаване на „Черноморски център за син растеж и иновации“, който да обединява учени, граждански организации, местни и държавни власти и да изпълнява определени политики на ЕК за син растеж. Целта на Черноморския център за син растеж и иновации е да се развие морската идея на България чрез осигуряване на научни изследвания, технологични решения и иновации в басейна на Черно море за постигане на устойчив син растеж. Да се развива и изгражда изследователска инфраструктура и потенциал чрез лаборатории, методологии и технологии. Да се създават партньорства на местно и регионално ниво, както и да се популяризират приоритетите на интегрираната морска политика с конкретни приоритети и действия в областта на транспортната свързаност, морския и крайбрежния туризъм,

морско образование и обучение, морските изследвания и иновациите, морски инвестиции, защита на морската среда, наблюдение и мониторинг на околната среда.



Национална конференция на тема „Общ дневен ред за Черно море“

Регионалният академичен център Бургас беше съорганизатор на Международна конференция „Цифрово представяне и опазване на културно и научно наследство“ – DiPP2018 организирана от Института по математика и информатика на БАН и Регионален исторически музей – Бургас. В рамките на конференцията бяха представени иновативни резултати, изследователски проекти и приложения в областта на цифровизацията, документацията, архивирането, визуализирането и опазването на културното и научното наследство.

Съвместно с Тракийския университет **Регионалният академичен център – Стара Загора** организира кръгла маса за обсъждане на „Стратегия и визия за развитието на биоикономиката“ в област Стара Загора. В партньорство с филиала на Института за космически изследвания и технологии на БАН в Стара Загора, във връзка с празника на космонавтиката, беше организирана на лектория „Слънчевата система – нашият галактически дом (нови открития и стари загадки)“.

В партньорство с община Сливен, РИМ – Сливен, РИМ – Русе и **Регионален академичен център Сливен** през месец ноември беше проведена научна конференция „Местни култури и музейни стратегии“. В конференцията активно участие взеха учени от ИЕФЕМ – БАН.

Регионалният академичен център на БАН в Русе съвместно с Института за изследване на изкуствата, БАН в рамките на Международния фестивал Мартенски музикални дни организираха и проведоха кръгла маса „Музикалните архиви в България – състояние, проблеми, перспективи“.



Кръгла маса „Музикалните архиви в България – състояние, проблеми, перспективи”

В **Регионалния академичен център – Плевен** се проведе научен форум: „10 години иновации – обучение, опит, практика“. Събитието беше посветено на 10-годишнината на специалността „Социални дейности” в Медицински колеж към Медицински университет – Плевен.

През 2018 г. **Регионалният академичен център – Велико Търново** взе активно участие в организирането и провеждане на научна конференция с международно участие „Културно-историческо наследство: опазване, представяне, дигитализация”. Основни организатори бяха Българска академия на науките (Институт по математика и информатика, Национален археологически институт с музей и Научен архив), СУБ, клон Велико Търново. Тематиката на конференцията включваше материално и нематериално културно наследство, културен туризъм, иновативни технологии.

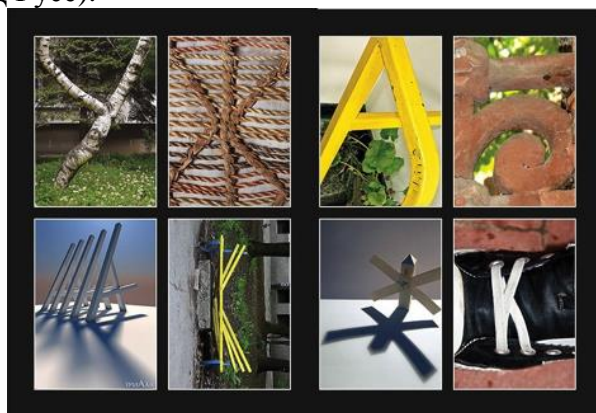
През ноември 2018 г. **Регионална академична мрежа – Разград** съвместно с Русенския университет филиал Разград организира и проведе научна конференция с международно участие „Нови индустрии, дигитална икономика, общество – проекции на бъдещето”.

През 2018 г. **Регионален академичен център – Бургас**, заедно с Търговско индустриална камара – Бургас организираха пета поредна среща „Жените в науката и бизнеса“, в която участие като лектори взеха акад. Стефан Воденичаров и акад. Христо Цветанов. В срещата взеха участие областния управител на Област Бургас Вълчо Чолаков, зам.-кмета на община Бургас Руска Бояджиева, жени, представители на бизнеса и науката.

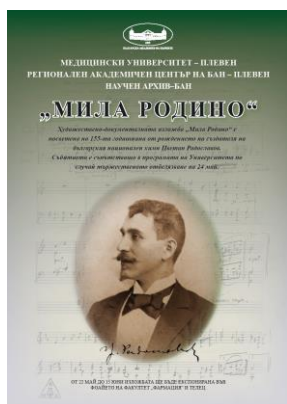
През януари 2018г. **Регионалният академичен център – Враца** съвместно с Национална фондация „Тодор Рачински“ организира и проведе работна среща „Бизнесът, науката и държавата трябва да работят заедно, за да си върнем славата на страна – зърнопроизводител”. В срещата взеха участие акад. Стефан Воденичаров и акад. Атанас Атанасов.

През 2018 г. Регионалните центрове в тясно сътрудничество с Научния архив на БАН и регионални културни институции организираха редица изложби: „Българският принос към наследството на обединена Европа” (РАЦ Казанлък, РАЦ Сливен, РАЦ Бургас, РАЦ Стара Загора, РАЦ Плевен, РАЦ Разград, РАЦ Враца); „Между бога и

хората” (РАЦ Казанлък, РАЦ Варна); „Васил Златарски – епоха в българската историческа наука” – посветена на 150-годишнината от рождението на проф. Васил Златарски (1866-1935) (РАЦ Казанлък); „Михаил Арnaudов – живот, посветен на България и науката“ (РАЦ Казанлък); „Мила Родино”, посветена на живота и делото на Цветан Радославов, (РАЦ Плевен, РАЦ Казанлък, РАЦ Добрич, РАЦ Габрово, РАЦ Велиико Търново); „Образи и щрихи от Голямата война, 100 години от участието на България в Първата световна война“ (РАЦ Казанлък); „Българските чехи” (РАЦ Монтана); „За правда и човечност“, посветена на Видински митрополит Неофит по повод 150-годишнината от неговото рождение (РАЦ Монтана); изложба „Христо Ботев, Живот и дело”, посветена на 170-годишнината от рождението на Христо Ботев (РАЦ Монтана); „Буквите говорят“ (РАЦ Бургас); „Селските жени, ритуали и традиция в испанското културно наследство. Етнографски снимки от архива на Рут Андерсон“ (РАЦ Добрич); „Изкуството на джън-жан-шен“ (РАЦ Добрич); „България на Антарктида“ (РАЦ Шумен); „В началото бе буквата. България – земя на древни писмености “ (РАЦ Габрово); документална изложба и семинар на тема „Зараждане на гражданското общество в България 1987-1989” (РАЦ-Варна съвместно с РАЦ Русе).



Изложба „Буквите говорят“ за Деня на будителите в Бургас



Изложба „Мила Родино”, посветена на живота и делото на Цветан Радославов и изложба „Българският принос в културното наследство на Европа“ експозирани в Медицински Университет, Плевен

Активен регионален център, осъществяващ връзки на научните подразделения на БАН с бизнеса и индустрията, е **Регионалният академичен център в Казанлък**. През годината се провеждаха регулярни работни срещи с представители на фирми за представяне на разработки за внедряване на БАН. В резултат на тези срещи РАЦ Казанлък съвместно с РАЦ Пловдив организира и реализира договори за изпълнението на технологични поръчки от Централната лаборатория за приложна физика на БАН в Пловдив за нанасяне на високотемпературни износоустойчиви покрития за фирмите Арсенал, Хидравлика и Капрони в Казанлък.

Регионалният академичен център в Пловдив оказва активно съдействие в работата на новосъздадените Центрове за върхови постижения (ЦВП) и Центрове за компетентност (ЦК) по ОП НОИР: Център за върхови постижения „Мехатроника и чисти технологии“, в който участва Централната лаборатория за приложна физика на БАН, Пловдив; Център за компетентност „Интелигентни, мехатронни, еко- и енергоспестяващи системи и технологии“, в който участват Централната лаборатория за приложна физика на БАН – Пловдив, филиалът на Института по роботика на БАН – Пловдив, Технически университет – филиал Пловдив; Институт по електроника на БАН.

В резултат от договора за сътрудничество между МУ Плевен и Института по роботика (ИР) на БАН през 2018 г. стартира мащабен европейски проект за изграждане на Център за компетентност по персонализирана медицина, 3D и телемедицина, роботизирана и минимално инвазивна хирургия. Целта на проекта е да се създаде иновативен, високотехнологичен и съвременен базиран център за компетентност в областта на персонализираната медицина, телемедицината и 3D медицината, роботизираната и минимално инвазивната хирургия за реализиране на високи постижения в научноизследователската дейност и в обучението на специалисти, които да повишат конкурентоспособността на съществуващите институции и да стимулират предприемачеството в региона и страната.

През 2018 продължи изпълнението на проектни дейности в трансграничния район съгласно работните програми на проект MOBGRU по програмата INTERREG V-A Romania-Bulgaria, в който партньори са Областна администрация Русе и Българска академия на науките.

Отчетните материали са обсъдени и приети от Консултативния съвет на НАМ на 23.01.2019 г.